

Dr. sc. Sead Turčalo, vanredni profesor, predsjednik

Dr. sc. Selmo Cikotić, redovni profesor, član/mentor

Dr. sc. Mirza Smajić, redovni profesor, član

Sarajevo, 19.06.2024. godine

VIJEĆU FAKULTETA POLITIČKIH NAUKA

UNIVERZITETA U SARAJEVU

Na osnovu člana 61. stav (1) tačka p) Zakona o visokom obrazovanju ("Službene novine Kantona Sarajevo" br: 36/22) i člana 64. stav (1) tačka r) Statuta Univerziteta u Sarajevu, a u skladu sa odredbom člana 40. Pravila studiranja za treći ciklus studija na Univerziteta u Sarajevu, Senat je, na 63. redovnoj sjednici održanoj 29.11.2023. godine, donio odluku o obrazovanju Komisije za ocjenu doktorske disertacije doktorantice, Vanje Komatine, MA , pod naslovom ULOGA PARTNERSKIH ODNOSA NATO SAVEZA U GLOBALNOJ SIGURNOSTI POSTBIPOLARNOG SVIJETA u slijedećem sastavu:

Dr. sc. Sead Turčalo, vanredni profesor, predsjednik

Dr. sc. Selmo Cikotić, redovni profesor, član/mentor

Dr. sc. Mirza Smajić, redovni profesor, član/mentor

U skladu sa članom 41. Pravila studiranja za treći ciklus studija na Univerzitetu u Sarajevu, dana 07.02.2024. godine zakazana je i održana prezentacija radne verzije projekta doktorske disertacije kandidatkinje Vanje Komatina. Nakon što su članovi Komisije saslušali iscrpno i uvjerljivo izlaganje doktorantkinje Komatina o radnoj verziji projekta doktorske disertacije, Komisija je, sa izraženim zadovoljstvom, uz nekoliko konstruktivnih sugestija, zamolila kandidatkinju da iskazane sugestije inkorporira u doktorsku tezu, što je i urađeno, te je nakon uvida Komisije u završnu radnu verziju, ta verzija, sa uključenim sugestijama, prihvaćena kao finalna.

Radna verzija doktorske disertacije je upućena na Univerzitet, na softversku provjeru, detekciju plagijarizma. Nakon dobijenog rezultata provjere plagijarizma od 16%, kandidatkinja je izvršila detaljnu analizu disertacije i otklonila uočene manjkavosti. One su

se najviše ticala općih mjesta koja u razumijevanju naučnog sadržaja nisu plagijarizam, već općeprihvaćeni naučni jezik za metodologiju društvenih istraživanja, te opće prihvaćeni i opće poznati pojmovi.

Cijenimo da je postotak od 16% značajno smanjen i da je sve što se može smatrati plagijarizmom otklonjeno, svodeći postotak mogućih bibliografskih i citatnih nedostataka na najmanju moguću mjeru, unutar okvira koji u potpunosti čuva originalnost ovog naučnog rada.

Na osnovu člana 43. stav (1) Pravila studiranja za treći ciklus studija na Univerzitetu u Sarajevu, Komisija je sačinila slijedeći

I Z V J E Š T A J

1. Bibliografski podaci o kandidatkinji

Vanja Komatina rođena 10. 07. 1985. U Beranama, u Crnoj Gori.

PROFESIONALNO ISKUSTVO

2006 - 2007 god.- honorarni rad za NVO CEMI

Iste godine, rad u Televiziji – Budva (spiker, reporter i u marketingu)

2008 - sezonski rad u Petrovcu, radi usavršavanja ruskog jezika

2009 - rad u Atlas TV: novinar, reporter, analitičar

2010 – rad u TV Elmag: novinar, reporter, urednik i voditelj emisije “Montenegro exploring”

2012 – saradnik na FDES, Poslijediplomske studije, predmet: Politički sistem EU

2013- pripravnički staž po državnom programu stručnog osposobljavanja u trajanju od 9 mjeseci – Ministarstvo rada i socijalnog staranja, Direktorat za socijalnu i dječiju zaštitu

2013 – volonterski rad u trajanju od mjesec dana, Ministarstvo rada i socijalnog staranja

OBRAZOVANJE I TRENING

1999-2003 Gimnazija “Panto Mališić”, Berane – dobitnik diplome Luča

2003-2006 Univerzitet Crne Gore, Fakultet Političkih Nauka
Politikološko – administrativni smjer, Podgorica.
Diploma osnovnih akademskih studija – stepen Bachelor,
prosječna ocjena 9.16

- 2006-2007 FPN, Podgorica, Postdiplomske studije (Specijalistički studij), Diploma stepen specijaliste, prosječna ocjena 9.80
- 2007-2008 FPN, Podgorica, Magistarske studije, smjer – Međunarodni odnosi
Uspješno položeni ispiti sa visokim ocjenama.
Obrana magistarske teze obavljena 22. 12. 2008. godine, predmet – Euroatlantizam, mentor prof. dr. sc. Lidija Čehulić, na temu – „Transformacija NATO-a nakon pada Berlinskog zida”
- 2009 Doktorske studije, Fakultet političkih nauka - Podgorica, smjer - Međunarodni odnosi. Uspješno položeni ispiti i obavljena polazna istraživanja, disertacija na temu “Značaj odnosa partnerstva NATO-a za globalnu bezbjednost u postbipolarnoj fazi međunarodnih odnosa”
- 2007 Završena Škola za međunarodnu bezbjednost “Bezbjednost Zapadnog Balkana” u organizaciji Centra za međunarodne odnose Crne Gore
- 2004-2007 Član Debatnog kluba Pravnog Fakulteta Univerziteta Crne Gore
- 2010 SSYP 5th Summer School For Young Professionals 2010- *Challenges of Global Security Environment*, u Slovačkoj i Ukrajini
- 2011 International Scientific Conference – *European Union And Western Balkans*, International Institute for Peace, Island of Šipán, Croatia
- 2013 Objavila stručni članak u časopisu za istraživanje medija i društva *Medijski Dijalozi*, godina VI, br. 15, IMC , na temu „Transformacija NATO-a nakon pada Berlinskog zida”
- 2013 International Scientific Conference *NATO-Beyond Security*, The Atlantic Council of Croatia, Center for International Studies and NATO Public Diplomacy Division, Island of Koločep, Croatia
- 2019 Doktorske studije, Fakultet političkih nauka - Sarajevo, smjer – Sigurnosne i mirovne studije (prepis zbog smrti mentorke prof. dr. Lidije Čehulić Vukadinović). Uspješno položeni ispiti i obavljena polazna istraživanja, a u toku završna faza pripreme disertacije na temu “Uloga partnerskih odnosa NATO saveza u globalnoj sigurnosti postbipolarnog svijeta”. Mentor prof. dr. Selmo Cikotić
- 2013 Seminar na teme „Etički kodeks”, „Evropska konvencija za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda”, „Zaštita na radu”, „Mobing”, „Poslovna korespondencija”, Uprava za kadrove,

2013 Prihvaćen stručni članak u časopisu za istraživanje medija i društva *Medijski Dijalozi*, na temu „Odnosi partnerstva između NATO-a i UN” (objavljen u izdanju - Novembar 2018, Vol. XI, No. 32, IVPE, Cetinje)

NAGRADE Diploma i nagrada za najbolje studente 2004.
Nagrada za odličan uspjeh u toku studija 2007.
Veći broj nagrada za kreativne umjetničke sposobnosti (slikarstvo, pisanje radova, ples) na raznim poljima, počev od osnovne škole.
Maternji jezik, Crnogorski, odlično se služi engleskim i ruskim jezikom.

TEHNIČKE VJEŠTINE

Poznavanje rada na računaru – programi: Word, Excel, SPSS, Power Point, Internet, Komunikativna, kreativna, precizna, odgovorna; dobro se snalazi u međuljudskim odnosima, spremna je za timski rad, posjeduje dobre organizacione sposobnosti kao i spretnosti u odnosima s javnošću.

Vanja Komatina je udata i majka je dvoje djece.

2. Prikaz sadržaja doktorske disertacije

Doktorska disertacija pod nazivom „*Uloga partnerskih NATO saveza u globalnoj sigurnosti postbipolarnog svijeta*“ sastoji se od uvoda, teorijsko-metodološkog dijela, pet osnovnih poglavlja, zaključka, liste skraćenića i popisa literature. Popis korištene literature sadrži 84 bibliografske jedinice, 156 relevantnih radova u printanoj ili elektronskoj verziji, 29 normativno-pravnih akata, 8 zvaničnih izvora druge vrste, te 279 internet izvora. Disertacija ima 376 stranica.

Teorijsko-metodološka osnova rada sadrži standardizirane teorijske i metodološke sadržaje primjerene ovom nivou naučnog istraživanja, dopunjene teorijskom elaboracijom vezanom za NATO savez, partnerske odnose koje je NATO razvijao i koje dalje razvija, kao i sa elaboracijom globalne sigurnosti koja je karakteristična za dinamične međunarodne odnose i međunarodnu sigurnost svojstvene za postbipolarni svijet.

U prvom poglavlju naslovljenom „*Strateški koncept nakon Hladnog rata*“ obrađen je doprinos NATO-a multilateralizmu i razvoju partnerstava širom svijeta. Detaljno su obrađeni strateški koncepti NATO-a donošeni u periodu nakon okončanja Hladnog rata, studije

priširenja NATO-a u posthladnoratovskom periodu, kao i održani samiti i izdate deklaracije NATO-a tokom ovog perioda.

Drugo poglavlje nosi naslov „*NATO inicijative u cilju širenja partnerstava*“. U ovom dijelu rada kandidatkinja je obradila široku lepezu partnerstava koje je NATO uspostavljao po okončanju Hladnog rata, relevantnih globalno ili za region Zapadnog Balkana – Sjevernoatlantski savez sa saradnju, Evroatlantski savez za partnerstvo, Partnerstvo za mir, Mediteranski dijalog te Istanbulsku inicijativu, kao i neke druga globalna i regionalna partnerstva koje je NATO uspostavljao tokom važnih dešavanja i procesa, uz primjeren stepen analize efikasnosti tih partnerstava.

Treće poglavlje se odnosi na „*NATO i međunarodne organizacije*“ gdje je obrađena srž problema, odnosno, suština odnosa NATO-a i međunarodnih organizaciji čiji uticaj na međunarodne odnose i međunarodnu sigurnost ima globalnu ili relevantnu regionalnu važnost. Tako je posebno analiziran odnos NATO-a i Ujedinjenih nacija, NATO-a i Organizacije za sigurnost i saradnju u Evropi (OSCE-a), NATO-a i Evropske unije (EU), NATO-a i Asocijacije zemalja jugoistočne Azije (ASEAN) te saradnja NATO-a sa Šangajskom organizacijom za saradnju (SCO).

U okviru četvrtog poglavlja čiji je naslov „*NATO i postsovjetske države – slučaj Rusija, Ukrajina i Gruzija*“ kandidatkinja je, pored značajnog napora, pokazala i spremnost da se na odvažan način bavi i „živim“ temama, odnosno, određenim važnim pitanjima koja se dešavaju u vremenu izrade ove doktorske disertacije, bez ikakve vremenske distance, i bez čvrstih i objektivnih načinih izvora. Sasvim očekivano, u okviru ovog poglavlja centralno mjesto i najviše prostora je zauzela analiza odnosa NATO-a i Rusije, posmatran kroz prizmu više različitijih perioda i saradnje, odnosno, međusobnog odnosa. Pored ovog, analizirani su i odnosi NATO-a i Ukrajine – posebno u kontekstu značaja oživljavanja „Heartlanda“, kao i odnos NATO-a i Gruzije, ali i specifičnost položaja i Ukrajine i Gruzije između NATO-a i Rusije.

Peto i posljednje poglavlje predstavlja, iz perspektive Zapadnog Balkana, važan dio disertacije pod naslovom „*Modaliteti saradnje NATO-a sa zemljama Zapadnog Balkana*“. U ovom poglavlju je obrađena specifičnost i izloženost Zapadnog Balkana vanjskim uticajima. Elaboriran je i savremeni ekvivalent Evropskog Balkana. Posebno su obrađeni odnosi NATO-a sa 3 države ovog regiona – sa Crnom Gorom, sa Bosnom i Hercegovinom i sa Srbijom.

U zaključku rada kandidatkinja je, na osnovu prethodno elaboriranih cjelina, na višem i kondenzovanijem nivou, ponudila svoja sažetija promišljanja o tome na koji način, i u kojoj mjeri, partnerstva koja NATO uspostavlja na različitim nivoima, mogu imati uticaj na međunarodne odnose i na međunarodnu sigurnost postbipolarnog svijeta.

3. Mišljenje i prijedlog Komisije

Doktorska disertacija Vanje Komatine je originalan i samostalan interdisciplinarni rad u koji je kandidatkinja uložila višegodišnji kreativni istraživački napor i profesionalno, naučno i praktično iskustvo.

Istraživanje se referiralo na različite naučne oblasti, discipline i subdiscipline, ipak dominantno sa posebnim akcentom na područje međunarodne sigurnosti i na područje međunarodnih odnosa.

U izradi doktorske disertacije kandidatkinja je izvela uspješno teorijsko zasnivanje problema i predmeta istraživanja, te je ponudila rad koji predstavlja značajan doprinos u razumijevanju međunarodnih odnosa i međunarodne sigurnosti. Poseban doprinos se ogleda u doprinosu elaboraciji i razumijevanju tektonskih promjena koje su se dešavale u historijskom periodu prelaska sa koncepta međunarodnih odnosa i međunarodne sigurnosti iz vremena Hladnog rata u takozvani globalizirani svijet. Kandidatkinja je utrošila veliku količinu konstruktivnog vremena na analitičko i kritičko sagledavanje partnerstava koje NATO savez uspostavlja na različitim nivoima, u različitim historijskim periodima i u kontekstu različitih međunarodnih procesa na koje je NATO imao vidan uticaj. Također, važno je istaknuti da disertaciju prate 910 *footnota*, analitičko-interpretativnog i informativnog karaktera, koje predstavljaju snažnu podršku glavnom toku istraživanja i u velikoj mjeri potvrđuju impozantan pregled literature i istraživačke građe.

Predmetna disertacija uistinu predstavlja važan doprinos razumijevanja ne samo sveukupnosti međunarodnih odnosa i međunarodne sigurnosti već i mnogih sadržaja i načina na koje je NATO, po okončanju Hladnog rata, davao i još uvijek daje, važan uticaj na mnoga dešavanja u sferi međunarodne politike i međunarodne sigurnosti, ali i drugih oblika i sadržaja međunarodne razmjene. Dodatnom kvalitetu istraživanja i preciznom targetiranju problema, te razradi teme istraživanja je uveliko doprinijelo i dugogodišnje praktično i

teorijsko iskustvo doktorantkinje u oblasti sigurnosti, a posebno u sferi različitih partnerstava koja su vezana za NATO.

Izvjesno je da će ova disertacija podići nivo razumijevanja međunarodnih partnerstava i međunarodne sigurnosti, uz aktuelne sigurnosne potrebe i izazove, dajući jedan specifičan doprinos isticanju i razumijevanju partnerstava koje uspostavlja jedan tako uticajan plitičko-vojni savez kakav je NATO.

Komisija, stoga, smatra i jednoglasno konstatira da doktorska disertacija Vanje Komatine zadovoljava sve relevantne uzuse znanstvenog rada.

Cijeneći iskazane karakteristike, obilježja i ocjene, te ukupan znanstveni doprinos analiziranoga rada, **Komisija predlaže Vijeću Fakulteta političkih nauka Univerziteta u Sarajevu da potvrdi ovaj Izvještaj i zakaže javnu odbranu doktorske disertacije Vanje Komatine, MA, pod naslovom ULOGA PARTNERSKIH ODNOSA NATO SAVEZA U GLOBALNOJ SIGURNOSTI POSTBIPOLARNOG SVIJETA.**

KOMISIJA

Dr. sc. Sead Turčalo, vanredni profesor, predsjednik

Dr. sc. Selmo Cikotić, redovni profesor, član/mentor

Dr. sc. Mirza Smajić, redovni profesor, član